

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2014

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. mai 2014.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse						
Lokalisering:	Oslo universitetssykehus HF og Sykehuset i Vestfold HF						
Tjenestens innhold: <i>Nasjonale kompetansetjenester er et virkemiddel for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde. Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.</i>							
Ja Nei Ikke oppgitt <table border="1"><tr><td>Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>				Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?							
Kommentar: Dagens beskrivelser av innhold, formål og avgrensning for de nasjonale tjenestene varierer både i kvalitet og innhold. Noen av beskrivelsene reflekterer ikke tjenestens innhold, noen er vanskelig å forstå for brukere av tjenesten og noen er ikke i tråd med regelverk for ordningen. Helsedirektoratet har iverksatt et arbeid for å få utarbeidet beskrivelser for alle nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten etter en felles mal. Dette arbeidet vil bli ferdigstilt i 2015. Gjeldende beskrivelse av tjenestens innhold, formål og avgrensning er derfor ikke vurdert for 2014.							

Kvalitetssystem:

Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste, er å utvikle og heve kvaliteten på de leverte tjenestene i hele utrednings- og behandlingsforløpet. For å kunne ivareta dette skal nasjonale kompetansetjenester etablere system for å kunne overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?	X		
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?	X		

Kommentar:

Det er oppgitt at tjenesten drifter to kvalitetsregistre og gjennomfører en kartleggingsundersøkelse. Det fremgår ikke av årsrapporten om tjenestens kvalitetssystem er egnet til å overvåke behandlingsresultater. Det kan kommenteres.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/opphygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?	X		

Kommentar:

Det etterlyses en kort beskrivelse av behovet for forskning og i hvilken grad forskningen bidrar til å utvikle utredning og behandling innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde.

Tjenesten har stor forskningsproduksjon og har bidratt til en rekke publiseringer. Om lag halvparten av pågående forskningsprosjekt involverer en eller flere andre helseregioner. Det er et mål at flest mulig trekkes med på pågående forskningsprosjekter. Dette bidrar til å bygge opp faglige nettverk. Det vises i så måte til kommentar fra Helse Nord i referansegruppens tilbakemelding som ber om å bli inkludert i forskningssamarbeid.

Kompetansespredning:

En nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke etablert for å bygge opp og spre kompetanse. Dette skal skje innenfor en rimelig tidshorison. For å oppnå ønsket effekt innenfor en tidsplan, kreves et systematisk arbeid. Alle nasjonale kompetansetjenester skal derfor utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/karlegging av behov og virkemiddel, og er et verktøy til å oppnå tjenestens resultatmål.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?		X	

Kommentar

Det rapporteres om stor aktivitet når det gjelder kompetansespredning til helsetjenesten, helsepersonell, brukere, pårørende og publikum for øvrig.

Det er forutsatt at nasjonale kompetansetjenester bygger opp faglige nettverk i alle helseregioner slik at disse på sikt kan overta ansvaret for dette kompetanseområdet. Det fremgår ikke hvor langt tjenesten har kommet i dette arbeidet. Det bes om at det rapporteres på dette i årsrapport.

Det fremgår av årsrapport at tjenesten er i gang med å utarbeide en plan for kompetansespredning. Det er viktig at denne planen blir ferdigstilt i driftsåret 2015.

Resultatmål:

Nasjonale kompetansetjenester etableres for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison. Kompetansetjenesten skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådd resultat. Resultatmål for tjenesten skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		

Kommentar:

Det er listet opp en lang rekke resultatmål for tjenesten. De fleste av disse er både operasjonaliserbare og kan måles.

En nasjonal kompetansetjeneste i spesialisthelsetjenesten er etablert for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison. Det betyr at alle nasjonale kompetansetjenester har en avmålt tid til å bygge opp og spre kompetansen innenfor de fagområder som er beskrevet som kompetansesvake. I det perspektivet skal tjenesten utarbeidet et overordnet resultatmål som tydeliggjør hvorfor tjenesten ble etablert og hva en har ønsket å oppnå ved å etablere denne tjenesten og når en ser for seg at dette resultatmålet kan nås.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppens fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?		X	
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?		X	
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?			X

Kommentar:

Referansegruppen har godkjent tjenestens årsrapport. Det vises til referansegruppens tilbakemelding.

Referansegruppen leder kommer fra tjenestens egen helseregion. Dette er ikke i tråd med intensjonen.

Det fremgår ikke av tjenestens årsrapport hvorfor den faglige referansegruppen ikke har brukerrepresentasjon. Det finnes flere aktuelle bruker- / pårørendeorganisasjoner innenfor tjenestens ansvarsområder som vil kunne gi nyttige innspill til tjenesten. Det fremgår heller ikke hvorfor referansegruppen ikke har representanter for den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Tjenesten bør vurdere om den faglige referansegruppen bør utvides.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.

Det vises til referansegruppens tilbakemelding hvor det fremgår at Helse Nord ikke inngår i tjenestens arbeid på linje med andre helseregioner. Tjenesten bør revurdere både dette og den faglige referansegruppens sammensetning.

Det forutsettes at plan for kompetansespredning og overordnet resultatmål for tjenesten blir utarbeidet i 2015.

Konklusjon: Anbefales videreført

